

PAKRUOJO RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

AUDITO ATASKAITA

PAKRUOJO RAJONO SAVIVALDYBĖS 2025 METŲ METINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO, SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO IR TURTO NAUDOJIMO VERTINIMAS

2026-05-15 Nr. AT-3

Su audito ataskaita galima susipažinti Pakruojo rajono savivaldybės interneto svetainėje
www.pakruojis.lt

SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

Kontrolės ir audito tarnyba yra Savivaldybės viešojo administravimo subjektas, prižiūrintis, ar teisėtai, efektyviai ir ekonomiškai valdomas bei naudojamas Savivaldybės turtas ir patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti finansiniai ištekliai.

Kontrolės ir audito tarnybos veikla grindžiama nepriklausomumo, teisėtumo, skaidrumo, objektyvumo ir profesionalumo principais. Teikdama audito pastebėjimus ir rekomendacijas, Kontrolės ir audito tarnyba siekia stiprinti vidaus kontrolę ir prisidėti prie efektyvesnio viešųjų išteklių naudojimo.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu, Kontrolės ir audito tarnyba teikia išvadą Savivaldybės tarybai dėl pateikto tvirtinti metinių ataskaitų rinkinio, Savivaldybės turto naudojimo ir biudžeto vykdymo. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu, šių ataskaitų rinkinių auditą atlieka savivaldybių kontrolės ir audito tarnybos.

Auditą atliko Savivaldybės kontrolierė Solveiga Baužienė, kontrolieriaus pavaduotoja Daiva Čepulionienė.

Audito ataskaita pateikta Savivaldybės tarybai, Savivaldybės tarybos Kontrolės komitetui, Savivaldybės merui, Savivaldybės administracijos direktoriui.

TURINYS

PAGRINDINIAI FAKTAI	4
SANTRAUKA	5
IŽANGA	8
AUDITO REZULTATAI	10
1. SAVIVALDYBĖS 2025 METŲ METINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO VERTINIMAS	10
1.1 FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO VERTINIMAS	10
1.1.1 Bendras vertinimas	10
1.1.2 Audito apribojimas	10
1.1.3 Ilgalaikio turto apskaitos vertinimas	10
1.2 BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ RINKINIO VERTINIMAS	17
1.3 VEIKLOS ATASKAITŲ VERTINIMAS	18
2. SAVIVALDYBĖS LĖŠŲ IR TURTO VALDYMO, NAUDOJIMO IR DISPONAVIMO JAIS TEISĖTUMO VERTINIMAS	19
2.1 ILGALAIKIO TURTO VALDYMO IR APSKAITOS PROBLEMOS	19
2.1.1 Biologinio turto apskaita neužtikrina pilno turto identifikavimo	20
2.1.2 Kultūros ir kitų vertybių apskaita neužtikrina turto kontrolės	20
2.1.3 Žemės apskaita riboja informacijos išsamumą	21
2.1.4 Infrastruktūros statinių apskaita nėra tinkamai suderinta su Kelių (gatvių) sąrašu	21
2.1.5 Nebaigtos statybos apskaita neužtikrina savalaikio turto pripažinimo	22
2.2 VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ ORGANIZAVIMO IR REGISTRAVIMO TRŪKUMAI	22
2.3 IT VALDYMO IR KONTROLĖS TRŪKUMAI	23
2.4 FINANSINĖS NUOMOS (LIZINGO) SUTARČIŲ SUDARYMAS	23
REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS	25
PRIEDAI	31
1 priedas	31
2 priedas	33
3 priedas	36

PAGRINDINIAI FAKTAI

Rodiklis	2025-12-31 duomenys	Pokytis, palyginti su 2024 m.
Savivaldybės turtas	106,2 mln. Eur	+9,6 %
Savivaldybės skolos ir skoliniai įsipareigojimai	6,9 mln. Eur	+5,8 %
Savivaldybės biudžeto pajamos	48,1 mln. Eur	+12,5 %
Savivaldybės biudžeto išlaidos	50,1 mln. Eur	+15,1 %

Konsoliduota

Savivaldybės metinių veiklos ataskaitų rinkinys 28 viešojo sektoriaus subjektų veiklos ataskaitos

Savivaldybės metinių finansinių ataskaitų rinkinys 29 viešojo sektoriaus subjektų duomenys

Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys 36 asignavimų valdytojų duomenys

Rezultatai

Sąlyginė nuomonė Dėl finansinių ataskaitų rinkinio

Besąlyginė nuomonė Dėl Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio

Finansiniai duomenys neiškraipyti Savivaldybės metinė veiklos ataskaita

Su trūkumais 24 viešojo sektoriaus subjektų veiklos ataskaitos

SANTRAUKA

AUDITO TIKSLAS IR APIMTIS

Atlikome Pakruojo rajono savivaldybės 2025 metų metinių ataskaitų rinkinio auditą, kurio tikslas – įvertinti Savivaldybės metinėje veiklos ataskaitoje pateiktus finansinius duomenis ir įsitikinti, kad jie atitinka Savivaldybės metinių finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenis, įvertinti šių ataskaitų rinkinių duomenis ir pareikšti nepriklausomą nuomonę bei įvertinti Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą pasirinktose srityse.

PAGRINDINIAI AUDITO REZULTATAI

Finansinių ataskaitų rinkinio vertinimas

Tose srityse, kuriose buvo galima atlikti pakankamas audito procedūras, reikšmingų iškraipymų nenustatyta.

Tačiau nustatyti ilgalaikio turto apskaitos trūkumai biologinio turto, kultūros ir kitų vertybių, žemės, infrastruktūros statinių ir nebaigtos statybos srityse. Dėl šių trūkumų negalėjome gauti pakankamų ir tinkamų audito įrodymų, leidžiančių patvirtinti, kad ilgalaikio turto apskaitoje pateikti duomenys yra išsamūs ir teisingi (žr. 1.1.3 poskyrį).

Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio vertinimas

Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys visais reikšmingais aspektais yra teisingas.

Darbo užmokesčio, socialinių išmokų ir skolinimosi operacijų apskaita yra pagrįsta, tinkamai užregistruota ir atitinka teisės aktų reikalavimus.

Nustatyti viešųjų pirkimų planavimo, registravimo ir klasifikavimo trūkumai atskiruose Savivaldybės subjektuose, rodantys vidaus kontrolės trūkumus ir ne visais atvejais užtikrinamą teisės aktų reikalavimų laikymąsi, tačiau jie neturėjo įtakos biudžeto vykdymo ataskaitų duomenų teisingumui (žr. 1.2 poskyrį).

Veiklos ataskaitoje pateiktų finansinių duomenų vertinimas

Savivaldybės metinėje veiklos ataskaitoje pateikti finansiniai duomenys atitinka Savivaldybės metinių finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenis ir nėra iškraipyti.

Tačiau nustatyta, kad tik 3 iš 27 (11 proc.) viešojo sektoriaus subjektų veiklos ataskaitų atitiko teisės aktų reikalavimus. Kitų subjektų veiklos ataskaitos parengtos nesilaikant visų reikalavimų – jose ne visais atvejais pateikiama pakankama veiklos rezultatų analizė, neatskleidžiamas aiškus ryšys tarp

pasiektų rezultatų, atliktų darbų ir panaudotų asignavimų, todėl informacija nėra pakankamai aiški, nuosekli ir palyginama (žr. 1.3 poskyrį).

Lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo teisėtumas

Vertinant Savivaldybės turto ir lėšų naudojimą, nustatyti trūkumai, susiję su ilgalaikio turto apskaita – turto identifikavimu, inventorizavimu, apskaitos registrų suderinamumu ir savalaikiu turto pripažinimu apskaitoje. Taip pat nustatyti viešųjų pirkimų planavimo, registravimo ir klasifikavimo trūkumai atskiruose subjektuose (žr. 2.1-2.2 poskyrius).

Audito metu taip pat nustatyta, kad Administracija savo vardu buvo sudariusi finansinės nuomos (lizingo) sutartis, nors Biudžetinių įstaigų įstatyme nustatyta, kad biudžetinei įstaigai draudžiama savo vardu prisiimti skolinius įsipareigojimus pagal finansinės nuomos (lizingo) sutartis (žr. 2.4 poskyrį).

Šie trūkumai rodo, kad vidaus kontrolė nėra pakankamai veiksminga ir turi būti stiprinama, siekiant užtikrinti tinkamą turto apskaitą, duomenų išsamumą ir teisės aktų reikalavimų laikymąsi.

Taip pat audito planavimo etape nustatyta, kad Savivaldybės informacinių technologijų (IT) bendrosios kontrolės aplinka nėra pakankamai veiksminga – nėra kibernetinio saugumo rizikos vertinimo, incidentų valdymo ir veiklos tęstinumo sprendimų, neužtikrinama tinkama prieigos kontrolė. Nustatyti reikšmingi trūkumai kibernetinio saugumo rizikos vertinimo, incidentų valdymo, veiklos tęstinumo, prieigos kontrolės ir IT procesų stebėsenos srityse (žr. 2.3 poskyrį).

REKOMENDACIJOS

Rekomenduojame:

Administracijai

1. Atlikti biologinio turto inventorizaciją ir apskaitoje užregistruoti visą faktiškai valdomą biologinį turtą.
2. Periodiškai įvertinti nebaigtos statybos objektų būklę ir faktiškai užbaigtus bei naudoti tinkamus objektus perkelti į atitinkamas ilgalaikio turto sąskaitas.
3. Tobulinti nesuformuotos žemės apskaitos detalumą, pagal turimus duomenis ir galimybes identifikuojant atskirus žemės plotus bei užtikrinant nuoseklų jų apskaitos informacijos tikslinimą.
4. Suderinti infrastruktūros statinių apskaitos duomenis su galiojančiu Kelių (gatvių) sąrašu ir patikslinti apskaitą pagal suderinimo rezultatus.
5. Užtikrinti, kad VSS veiklos ataskaitos būtų rengiamos laikantis teisės aktų reikalavimų, jose pateikiami finansiniai duomenys būtų suderinti su finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų

rinkinių duomenimis, o tarp veiklos rezultatų ir panaudotų asignavimų būtų pateikiamas aiškus ryšys.

6. Užtikrinti veiksmingos informacinių technologijų (IT) kontrolės aplinkos sukūrimą ir palaikymą: įdiegti kibernetinio saugumo rizikos vertinimo, incidentų valdymo ir veiklos tęstinumo priemonės, užtikrinti prieigos teisių valdymą ir kontrolę bei informacijos saugos dokumentų atnaujinimą.
7. Užtikrinti, kad Savivaldybės vardu prisiimami skoliniai įsipareigojimai būtų sudaromi laikantis Biudžetinių įstaigų įstatymo ir kitų teisės aktų reikalavimų.

Pakruojo krašto muziejui

8. Atlikti muziejinių vertybių inventorizaciją, nustatyti faktiškai valdomų vertybių sudėtį ir užtikrinti, kad jos būtų įregistruotos apskaitoje kaip atskiri turto vienetai, nurodant jų identifikacinius duomenis, buvimo vietą ir vertę pagal galiojančių teisės aktų reikalavimus.

Linkuvos gimnazijai

9. Užtikrinti tinkamą viešųjų pirkimų planavimą, registravimą ir klasifikavimą: teisingai apskaityti vidaus sandorius, nuosekliai taikyti pirkimo objektų pavadinimus ir BVPŽ kodus bei vertinti pasikartojančių pirkimų poreikį planuojant pirkimus.

Rekomendacijų įgyvendinimo priemonės ir terminus nustatė Administracija ir biudžetinės įstaigos. Jie pateikti ataskaitos dalyje „Rekomendacijų įgyvendinimo planas“ (žr. 25-30 psl.).

Rekomendacijų vykdymo stebėseną bus tęsiama, o jų įgyvendinimas vertinamas atliekant kitų metų auditą.

IŽANGA

Kontrolės ir audito tarnyba, vykdydama teisės aktų nuostatas¹, atliko Savivaldybės 2025 metų metinių ataskaitų rinkinio auditą ir įvertino Savivaldybės lėšų bei turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą pasirinktose srityse.

Savivaldybės metinių ataskaitų rinkinį sudaro:

- metinių finansinių ataskaitų rinkinys;
- metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys;
- veiklos ataskaita, kurią parengė Savivaldybės meras.

Savivaldybės metinių ataskaitų rinkinys sudaromas konsoliduojant Savivaldybės viešojo sektoriaus subjektų duomenis. Konsolidavimą atlieka Administracija, vykdanči konsoliduojančio subjekto funkciją.

Savivaldybės metinių finansinių ataskaitų rinkinys sudaromas konsoliduojant 29 viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkinius, iš jų:

- 27 biudžetinių įstaigų (įskaitant Administraciją, kurios finansinių ataskaitų rinkinys sudaromas konsoliduojant 8 seniūnijų duomenis);
- 1 viešosios įstaigos (sveikatos priežiūros įstaigos);
- 1 fondo (savivaldybės išdo).

Savivaldybės metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys sudaromas pagal 36 asignavimų valdytojų pateiktų biudžeto vykdymo ataskaitų duomenimis.

Savivaldybės metinėje veiklos ataskaitoje pateikiama informacija apie Savivaldybės veiklą ir jos rezultatus, apimanti biudžetinių įstaigų, viešosios įstaigos, seniūnijų, kontroliuojamų įmonių ir kitų subjektų veiklą, taip pat kitą su Savivaldybės funkcijų vykdymu susijusią informaciją.

Vertindami veiklos ataskaitoje pateiktus finansinius duomenis, naudojome Savivaldybės viešojo sektoriaus subjektų pateiktus duomenis, įskaitant veiklos ataskaitas, ir kitus audito metu surinktus įrodymus.

Audituojamas subjektas – Administracija, atliekanti konsoliduojančio subjekto funkciją, o audituojamas laikotarpis – 2025 metai.

¹ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas 67 str. 1 d. 2 p.; Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas 16 str. 1, 3 d.;

Auditas atliktas pagal Finansinio audito vadovą², tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus³ ir kitus taikomus teisės aktus. Audito apimtis ir taikyti metodai išsamiau aprašyti šios ataskaitos 2 priede „Audito apimtis ir metodai“ (žr. 33-35 psl.).

Audito ataskaitoje pateikiami audito metu nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė dėl Savivaldybės metinių finansinių ataskaitų rinkinio ir Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio pareiškama audito išvadoje.

---

² https://www.valstybeskontrole.lt/TVS/Content/Teisine_informacija/Finansinio_audito_vadovas_2025.pdf;

³ Prieiga per internetą: <https://www.valstybeskontrole.lt/LT/post/15649/>;

AUDITO REZULTATAI

1. SAVIVALDYBĖS 2025 METŲ METINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO VERTINIMAS

1.1 FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO VERTINIMAS

1.1.1 Bendras vertinimas

Savivaldybės metinių finansinių ataskaitų rinkinys parengtas laikantis teisės aktų reikalavimų, duomenys jame iš esmės pagrįsti apskaitos registrais, o finansinių ataskaitų struktūra ir pateikimas atitinka Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartų nuostatas.

Audito metu tose srityse, kuriose buvo galima atlikti pakankamas audito procedūras, reikšmingų klaidų, galinčių iš esmės iškreipti finansinių ataskaitų rinkinio duomenis, nenustatyta. Atrankos būdu tikrinant finansinių ataskaitų duomenų atitiktį apskaitos registrams, nustatytas nereikšmingas Linkuvos socialinių paslaugų centro veiklos rezultatų ataskaitos pagrindinės veiklos kitų pajamų straipsnio neatitikimas Didžiosios knygos duomenims. Audito metu nustatyta, kad veiklos rezultatų ataskaitos pagrindinės veiklos kitų pajamų straipsnyje buvo parodyta 82,9 tūkst. Eur didesnė suma negu Didžiosios knygos duomenyse. Įstaiga apie nustatytą neatitikimą informuota raštu. Audito metu įvertinta, kad šis neatitikimas neturėjo reikšmingos įtakos Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio teisingumui.

1.1.2 Audito apribojimas

Audito metu nebuvo gauta pakankamų ir tinkamų audito įrodymų, leidžiančių patvirtinti dalies Savivaldybės ilgalaikio turto apskaitos baigtumą ir (ar) įvertinimą.

Nustatyti ilgalaikio turto apskaitos trūkumai susiję su biologinio turto, kultūros ir kitų vertybių, žemės, infrastruktūros statinių ir nebaigtos statybos apskaita.

Dėl šių aplinkybių nėra pakankamo pagrindo patvirtinti, kad finansinių ataskaitų rinkinyje pateikti duomenys apie dalį ilgalaikio turto yra išsamūs ir (ar) tikslūs.

1.1.3 Ilgalaikio turto apskaitos vertinimas

Audito metu vertinome ilgalaikio turto apskaitą, siekdami gauti pakankamus ir tinkamus audito įrodymus apie turto buvimą, baigtumą, įvertinimą ir atskleidimą finansinėse ataskaitose.

Nustatyti reikšmingi ilgalaikio turto apskaitos trūkumai, turintys įtakos galimybei patvirtinti šio turto apskaitos baigtumą ir (ar) įvertinimą.

Šie trūkumai yra sisteminio pobūdžio ir susiję su:

- turto identifikavimu;
- inventorizavimu;
- apskaitos registrų suderinamumu;
- turto priskyrimu;
- savalaikiu turto pripažinimu apskaitoje.

Toliau pateikiame reikšmingiausias audito metu nustatytus ilgalaikio turto apskaitos trūkumus pagal atskiras turto grupes.

Biologinis turtas

Audito metu vertinome, ar Savivaldybės biologinis turtas yra identifikuotas, apskaitytas, įvertintas ir atskleistas finansinėse ataskaitose.

Audito procedūrų metu nustatyta, kad 2025 m. biologinis turtas į apskaitą įtrauktas remiantis anksčiau atliktos dalinės želdinių inventorizacijos duomenimis. Inventorizacija atlikta tik 2 iš 8 Savivaldybės seniūnijų (Pakruojo ir Linkuvos), todėl apskaitoje pateikiami duomenys apima tik dalį Savivaldybės teritorijoje esančio biologinio turto. Atrinktų objektų patikrinimas parodė, kad į apskaitą įtraukti objektai yra inventorizuoti, jų vertė nustatyta taikant tikrosios vertės metodą, o apskaitos duomenys pagrįsti pakankamai ir tinkamai audito įrodymais bei teisingai atskleisti finansinėse ataskaitose.

Tačiau nustatyta, kad:

- nėra atlikta visos savivaldybės teritorijos želdinių inventorizacija;
- biologinis turtas užregistruotas apskaitoje tik iš dalies;
- nėra pakankamo pagrindo teigti, kad visas faktiškai egzistuojantis biologinis turtas yra identifikuotas ir apskaitytas.

Šią aplinkybę patvirtina ir tai, kad seniūnijose patiriamos želdinių priežiūros sąnaudos, nors šis biologinis turtas nėra įtrauktas į ilgalaikio turto apskaitą. Tai rodo, kad dalis biologinio turto nėra identifikuota ir užregistruota apskaitoje.

Kadangi biologinis turtas apskaitomas tikrąja verte⁴, nustatyti trūkumai gali turėti reikšmingą poveikį ne tik FBA straipsnyje „Biologinis turtas“ pateiktiems duomenims, bet ir su šio turto vertės pokyčiais susijusiai grynojo turto bei grynojo turto pokyčių ataskaitoje pateikiamai informacijai.

⁴ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-07-10 įsakymu Nr. 1K-233 patvirtinto viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 16-ojo standarto 10 p.;

Atsižvelgiant į tai, nėra pakankamo pagrindo patvirtinti biologinio turto apskaitos baigtumą ir (ar) įvertinimą.

Taip pat nėra pakankamo pagrindo patvirtinti, kad 2025 m. gruodžio 31 d. metinių finansinių ataskaitų rinkinyje FBA B eilutėje „Biologinis turtas“ nurodyta suma (2 306,39 tūkst. Eur) yra teisinga.

Kultūros ir kitos vertybės

Audito metu vertinome, ar Savivaldybės valdomos kultūros ir kitos vertybės yra apskaitytos, atskirai identifikuotos, tinkamai įvertintos ir teisingai atskleistos finansinėse ataskaitose.

Audito procedūrų metu nustatyta, kad Administracijos apskaitoje registruotos nekilnojamosios kultūros vertybės (pvz., Pakruojo dvaro statinių grupė ir kiti objektai) yra apskaityti kaip atskiri turto vienetai, tinkamai įvertinti taikant tikrosios vertės metodą, periodiškai peržiūrimi ir teisingai atskleisti finansinėse ataskaitose.

Tačiau Pakruojo krašto muziejaus muziejinių vertybių apskaita neužtikrina patikimų ir išsamių duomenų:

- muziejinės vertybės apskaitoje registruojamos suvestiniais įrašais, tačiau neužtikrinama pakankama analitinė apskaita, kuri leistų identifikuoti pagrindinio ir pagalbinio fondų sudėtį, atskirų vertybių identifikacinius duomenis, buvimo vietą ir apskaitinę vertę⁵;
- muziejinės vertybės nėra inventorizuojamos taip, kaip reikalauja Inventorizacijos taisyklės⁶ – nepatikrinamas jų faktinis buvimas.

Taip pat nustatyta, kad 2025 metais muziejinių vertybių inventorizacija nebuvo atlikta, o jos vykdymas numatytas tik 2026 metais, patvirtinus Pakruojo krašto muziejaus inventorizacijos planą⁷.

Nustatyta ir tai, kad perduodant muziejines vertybes iš Savivaldybės administracijos Pakruojo krašto muziejui⁸ nebuvo atlikta šių vertybių inventorizacija, t. y. nebuvo fiziškai patikrintas perduodamų vertybių buvimas. Perdavimo–priėmimo dokumentuose buvo pateikti suvestiniai fondų pavadinimai

⁵ 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“ 17 p. numatyta galimybė muziejines vertybes, kurios sukomplektuotos pagal jų įsigijimo metus ir (ar) rūšį, apskaityti kaip vieną turto vienetą, tačiau kontrolės tikslais būtina turėti ir visų turimų muziejinių vertybių registrą, kurio pagrindu turėtų būti atliekama inventorizacija, t. y. būtina turėti muziejinių vertybių ar jų komplekto analitinį apskaitos registrą, kuriame būtų pateikta informacija apie kiekvienos vertybės apskaitinę vertę, identifikacinius požymius ir kita turto kontrolei reikalinga informacija. Šiuo metu muziejai tokio registro neturi, o tai reiškia, kad nėra galimybės užtikrinti faktinio turto buvimo ir jo vertės apskaitoje atsekamumo;

⁶ LR Vyriausybės 2022-06-15 nutarimas Nr. 630 „Dėl Inventorizacijos taisyklių patvirtinimo“;

⁷ Pakruojo krašto muziejaus direktoriaus 2026-03-23 įsakymas Nr. V-3 „Pakruojo krašto muziejaus muziejinių vertybių inventorizacijos plano patvirtinimo“;

⁸ Savivaldybės turto, perduodamo valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise, perdavimo ir priėmimo aktas 2025-07-31 Nr. TPA-73-(13.2.);

ir bendros vertės, tačiau nebuvo pateikta detali informacija apie atskirus fondus sudarančius turto vienetus, jų identifikacinius duomenis ir buvimo vietą.

Audito metu taip pat nustatyta, kad informacija apie muziejinių vertybių tikrosios vertės nustatymo pagrindimą Pakruojo krašto muziejui buvo pateikta tik audito metu.

Dėl šių aplinkybių audito metu buvo ribotos galimybės įsitikinti muziejinių vertybių sudėtimi, atsekamumu, faktiniu buvimu ir apskaitoje registruotos vertės pagrįstumu.

Neatliekant tinkamos muziejinių vertybių inventorizacijos, nėra galimybės gauti pakankamų ir tinkamų audito įrodymų, patvirtinančių apskaitoje registruoto turto faktinį buvimą ir vertės pagrįstumą.

Kadangi kultūros ir kitos vertybės apskaitomos tikrąja verte, nustatyti trūkumai gali turėti įtakos ne tik FBA straipsnio „Kultūros ir kitos vertybės“ duomenims, bet ir su šių vertybių vertės pokyčiais susijusiai grynojo turto ir grynojo turto pokyčių ataskaitoje pateikiamai informacijai.

Atsižvelgiant į tai, nėra pakankamo pagrindo patvirtinti muziejinių vertybių apskaitos baigtumą, buvimą ir įvertinimą.

Dėl nurodytų aplinkybių audito metu buvo ribotos galimybės visiškai patvirtinti 2025 m. gruodžio 31 d. metinių finansinių ataskaitų rinkinio FBA eilutėje A.II.8 „Kultūros ir kitos vertybės“ pateiktos 8 886,98 tūkst. Eur sumos pagrįstumą, buvimą ir apskaitos išsamumą.

Žemė

Audito metu vertinome, ar Savivaldybei iš Nacionalinės žemės tarnybos perduota žemė yra pilnai, laiku ir teisingai įtraukta į apskaitą, tinkamai įvertinta ir atskleista finansinėse ataskaitose.

Atlikus atrinktų žemės sklypų detaliąsias audito procedūras, nustatyta, kad suformuoti iš Nacionalinės žemės tarnybos perduoti žemės sklypai yra pilnai ir laiku įtraukti į Savivaldybės apskaitą, įregistruoti Nekilnojamojo turto registre, tinkamai įvertinti ir teisingai atskleisti ilgalaikio turto ataskaitose.

Audito metu taip pat nustatyta, kad dalis Savivaldybės patikėjimo teise valdomos žemės yra nesuformuota (laisva valstybinė žemė), kuriai nesuteikti unikalūs numeriai ir kuri nėra įregistruota Nekilnojamojo turto registre kaip atskiras nekilnojamojo turto objektas. Ši žemė Savivaldybės apskaitoje registruojama vienu suvestiniu įrašu. 2025 m. gruodžio 31 d. nesuformuotos žemės savikaina sudarė 988,6 tūkst. Eur (607,76 ha), o tikroji vertė, nustatyta taikant vidutinę 1 ha vertę pagal Registrų centro masinio vertinimo duomenis, – 7 379,2 tūkst. Eur.

Įvertinus Administracijos pateiktus paaiškinimus⁹ ir taikomą apskaitos praktiką, nustatyta, kad nesuformuotos žemės vertė nustatyta vadovaujantis 12-ojo VSAFAS nuostatomis¹⁰. Tačiau dėl apskaitos suvestiniu įrašu buvo ribotos galimybės atlikti detaliąsias audito procedūras atskirų žemės plotų lygmeniu ir įvertinti individualių charakteristikų įtaką vertei.

Audito metu nenustatyta aplinkybių, leidžiančių teigti, kad 2025 m. gruodžio 31 d. FBA eilutėje II.1 „Žemė“ pateikti duomenys būtų reikšmingai iškraipyti.

Infrastruktūros statiniai

Audito metu vertinome, ar Savivaldybės infrastruktūros statiniai (vietinės reikšmės keliai ir gatvės) yra įtraukti į apskaitą, teisingai priskirti, tinkamai įvertinti ir atskleisti finansinėse ataskaitose, taip pat ar ilgalaikio turto apskaitos registrai yra suderinti su galiojančiu Pakruojo rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelių (gatvių) sąrašu¹¹ (toliau - Kelių (gatvių) sąrašas).

Audito procedūrų metu nustatyta, kad infrastruktūros statinių apskaitos ir Kelių (gatvių) sąrašo duomenys nėra suderinti, o nustatyti neatitikimai susidarė dėl ankstesniais laikotarpiais taikytos netinkamos apskaitos praktikos ir 2025 m. atliktų sąrašo pakeitimų.

Iki 2025 m. galiojančiame Kelių (gatvių) sąrašo buvo įtrauktos vietinės reikšmės gatvės, kurios faktiškai sutapo su valstybinės reikšmės keliais. Tačiau šios gatvės Savivaldybės apskaitoje nebuvo registruojamos, nes nebuvo aiškiai nustatyta, ar šios gatvės priskirtinos Savivaldybės vietinės reikšmės keliams, ar valstybės valdomiems keliams. Dėl to jau ankstesniais laikotarpiais apskaitoje nebuvo įtraukti visi Savivaldybės valdomi infrastruktūros objektai.

2025 m. Kelių (gatvių) sąrašas buvo patikslintas – iš jo išbrauktos gatvės, sutampančios su valstybinės reikšmės keliais. Tačiau šie pakeitimai nebuvo nuosekliai ir sistemiškai suderinti su apskaitos registrais, o ankstesnių laikotarpių apskaitos netikslumai nebuvo ištaisyti.

Dėl to susidarė situacija, kai:

- dalis infrastruktūros objektų yra įtraukta į Savivaldybės ilgalaikio turto apskaitą, nors jų nėra galiojančiame Kelių (gatvių) sąrašo;
- dalis po Kelių (gatvių) sąrašo pakeitimų išbrauktų objektų liko neįvertinti apskaitos požiūriu, t. y. nebuvo įvertintas jų registravimo apskaitoje pagrindimas;

⁹ Pakruojo rajono savivaldybės administracijos 2026-02-04 raštas Nr. S-624 „Dėl laisvos valstybinės žemės apskaitos, valdymo ir administravimo“;

¹⁰ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-05-08 įsakymu Nr. 1K-174 patvirtinto viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 12-ojo standarto 63.1 p.;

¹¹ Pakruojo rajono savivaldybės tarybos 2025-11-04 sprendimas Nr. T-300 „Dėl Pakruojo rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelių (gatvių) sąrašo patvirtinimo“;

- nėra galimybės nustatyti visos Savivaldybės valdomų infrastruktūros statinių apimties ir įvertinti, ar visi objektai yra tinkamai įtraukti į apskaitą.

Šie neatitikimai rodo, kad Kelių (gatvių) sąrašo pakeitimai ne visais atvejais buvo tinkamai įforminti ir jų pagrindu atnaujinti apskaitos registrai.

Dėl šių aplinkybių negalėjome gauti pakankamų ir tinkamų audito įrodymų, leidžiančių patvirtinti infrastruktūros statinių apskaitos išsamumą ir teisingą jų priskyrimą Savivaldybės apskaitai.

Kadangi infrastruktūros statiniai sudaro reikšmingą ilgalaikio turto dalį, nustatyti trūkumai gali turėti įtakos FBA straipsnio „Infrastruktūros statiniai“ ir su šiuo turtu susijusių finansavimo sumų duomenų teisingumui.

Atsižvelgiant į tai, nėra pakankamo pagrindo patvirtinti infrastruktūros statinių apskaitos duomenų teisingumo.

Negalėjome gauti pakankamų ir tinkamų audito įrodymų, leidžiančių pagrįsti, kad 2025 m. gruodžio 31 d. metinių finansinių ataskaitų rinkinyje FBA eilutėje II.3 „Infrastruktūros statiniai“ nurodyta 11 368,66 tūkst. Eur suma yra teisinga.

Nebaigta statyba

Audito metu vertinome, ar Savivaldybės nebaigtos statybos objektai yra pilnai ir teisingai apskaityti, ar jų vertė pagrįsta, ar faktiškai užbaigti arba tinkami naudoti projektai laiku perkeliama į atitinkamas ilgalaikio turto grupes, taip pat ar duomenys teisingai atskleisti finansinėse ataskaitose.

Audito procedūrų metu nustatyta, kad didžioji dalis nebaigtos statybos objektų yra pagrįstai registruojami nebaigtos statybos sąskaitose, jų vertė pagrįsta projektų vykdymo dokumentais, o apskaitos duomenys iš esmės atspindi faktinę projektų vykdymo būklę.

Tačiau nustatyta atvejų, kai objektai faktiškai jau yra užbaigti ir gali būti naudojami, tačiau vis dar apskaitomi kaip nebaigta statyba.

Nustatyta, kad:

- dalis objektų yra faktiškai užbaigti ir tinkami naudoti, tačiau apskaitoje vis dar registruojami kaip nebaigta statyba;
- šiems objektams yra surašyti statybos užbaigimo dokumentai;
- tačiau jie ataskaitinio laikotarpio pabaigoje nebuvo perkelti į atitinkamas ilgalaikio turto grupes.

Tai rodo, kad dalis turto apskaitoje priskiriama ne tai turto grupei ir ne tuo laikotarpiu, kuriuo turėjo būti pripažinta kaip užbaigtas ilgalaikis turtas, todėl nebaigtos statybos likučiai ne visais atvejais tiksliai atspindi faktinę turto būklę metų pabaigoje.

Taip pat nustatyta, kad dalis projektų apskaitoje registruojami atskirais vienetais pagal finansavimo šaltinius dėl naudojamos apskaitos sistemos techninių apribojimų. Nors ši praktika nedaro reikšmingos įtakos nebaigtos statybos vertės pagrįstumui, ji apsunkina projektų apskaitą ir kontrolę iki jų užbaigimo.

Kadangi nebaigtos statybos objektams nusidėvėjimas neskaičiuojamas, laiku neperkėlus faktiškai užbaigtų ir naudoti tinkamų objektų į atitinkamas ilgalaikio turto grupes, nusidėvėjimas šiems objektams nepradedamas skaičiuoti, todėl:

- nebaigtos statybos likutis gali būti nepagrįstai padidintas;
- atitinkamų ilgalaikio turto grupių (pastatų, infrastruktūros statinių) vertė – sumažinta;
- nusidėvėjimo sąnaudos nepripažįstamos tuo laikotarpiu, kuriuo turėjo būti pripažintos;
- su šiuo turtu susijusios finansavimo sumos gali būti pateiktos netiksliai.

Dėl to finansinėse ataskaitose gali būti iškraipyta turto struktūra ir su šiuo turtu susijusios sąnaudos.

Kadangi nebaigta statyba yra tiesiogiai susijusi su kitų ilgalaikio turto grupių formavimu, nustatyti trūkumai gali turėti įtakos:

- FBA straipsnio „Nebaigta statyba“ duomenims;
- FBA straipsnių „Pastatai“, „Infrastruktūros statiniai“ ar kt. duomenims;
- su šiuo turtu susijusių finansavimo sumų teisingumui;
- nusidėvėjimo sąnaudų pripažinimui finansinėse ataskaitose.

Dėl nustatytų atvejų, kai faktiškai užbaigti objektai nėra perkelti į atitinkamas ilgalaikio turto grupes, negalėjome gauti pakankamų ir tinkamų audito įrodymų, leidžiančių patvirtinti, kad nebaigtos statybos likutis metų pabaigoje visais atvejais teisingai atspindi faktiškai nebaigtus objektus.

Atsižvelgiant į tai, nebaigtos statybos buvimo, baigtumo, įvertinimo ir atskleidimo tvirtinimai laikomi pagrįstais iš dalies.

Nėra pakankamo pagrindo patvirtinti, kad 2025 m. gruodžio 31 d. metinių finansinių ataskaitų rinkinyje FBA eilutėje II.9 „Nebaigta statyba ir išankstiniai mokėjimai“ nurodyta 12 604,54 tūkst. Eur suma yra teisinga.

Apibendrinimas

Atsižvelgiant į audito metu nustatytus trūkumus, nėra pakankamo pagrindo patvirtinti biologinio turto, kultūros ir kitų vertybių, žemės, infrastruktūros statinių ir nebaigtos statybos apskaitos išsamumo ir (ar) įvertinimo.

Nustatyti trūkumai yra sisteminio pobūdžio ir susiję su turto identifikavimu, inventorizavimu, apskaitos registrų suderinimu, turto priskyrimo bei savalaikio jo pripažinimo apskaitoje užtikrinimu.

Dėl šių aplinkybių egzistuoja reikšminga rizika, kad finansinių ataskaitų rinkinyje pateikti ilgalaikio turto duomenys gali būti:

- neišsamūs;
- netikslūs;
- netinkamai klasifikuoti.

Kadangi dalis turto apskaitoma tikrąja verte, nustatyti trūkumai taip pat gali daryti reikšmingą įtaką finansinėse ataskaitose pateikiamai informacijai apie turto vertės pokyčius ir grynojo turto dydį.

1.2 BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ RINKINIO VERTINIMAS

Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenų teisingumas priklauso nuo asignavimų valdytojų apskaitos duomenų teisingumo ir šių duomenų tinkamo pateikimo biudžeto vykdymo ataskaitose.

Audito metu atlikome darbo užmokesčio, prekių ir paslaugų įsigijimo, socialinių išmokų bei skolinimosi operacijų audito procedūras. Reikšmingų neatitikimų, turėjusių įtakos biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenų teisingumui, nenustatyta. Biudžeto vykdymo ataskaitose pateikti duomenys iš esmės pagrįsti apskaitos registrais, tinkamai užregistruoti, priskirti teisingam ataskaitiniam laikotarpiui ir pateikti laikantis teisės aktų reikalavimų.

Apskaitoje pilna apimtimi užregistruotos visos darbo užmokesčio išlaidos apskaičiuotos teisingai, pagrįstos darbo santykius reglamentuojančiais dokumentais ir priskirtos teisingam ataskaitiniam laikotarpiui.

Socialinių išmokų srityje nustatyta, kad išmokų skyrimas iš esmės yra teisėtas ir pagrįstas, o jų apskaičiavimas – teisingas. Dalies kompensacijų, kurių dydį nustato tretieji asmenys, teisingumas vertintas ribota apimtimi.

Prekių ir paslaugų įsigijimo srityje reikšmingų neatitikimų, turėjusių įtakos biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenų teisingumui, nenustatyta. Tačiau Linkuvos gimnazijoje nustatyti viešųjų pirkimų registravimo, klasifikavimo ir planavimo trūkumai: netinkamai registruotos pagal vidaus

sandorį įsigytos paslaugos, nevienodai taikyti BVPŽ kodai ir pasikartojantys autobusų remonto paslaugų pirkimai, sudarant mažos vertės pirkimų žodines sutartis.

Nustatyta, kad to paties pobūdžio transporto remonto paslaugos 2025 metais buvo pakartotinai įsigyjamos iš to paties tiekėjo, sudarant mažos vertės žodines sutartis. Atsižvelgiant į šių paslaugų pobūdį ir pasikartojimą, jos laikytinos to paties tipo ir reguliaraus pobūdžio paslaugomis, kurių pirkimo vertė turėjo būti nustatoma vertinant bendrą metinį poreikį. Tokia praktika rodo nepakankamą pirkimų planavimą ir kelia riziką dėl galimo pirkimų skaidymo, siekiant išvengti viešųjų pirkimų procedūrų taikymo.

Taip pat nustatyta, kad vidaus sandoriai buvo neteisingai apskaityti – jie parodyti kaip mažos vertės pirkimai, nors tokie nėra. Dėl to viešųjų pirkimų ataskaitose pateikti duomenys šioje dalyje yra netikslūs.

Šie trūkumai rodo nepakankamai veiksmingą viešųjų pirkimų planavimo, registravimo ir klasifikavimo vidaus kontrolę bei ne visais atvejais tinkamai taikomą viešųjų pirkimų reglamentavimą.

Nors audito metu nustatyta, kad šie neatitikimai neturėjo reikšmingos įtakos biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenų teisingumui, jie didina riziką dėl netinkamo pirkimų vykdymo, netikslaus duomenų pateikimo viešųjų pirkimų ataskaitose ir galimo pirkimų skaidymo. Linkuvos gimnazija pateikė paaiškinimus, pripažino nustatytus trūkumus ir nurodė, kad imasi priemonių apskaitos ir pirkimų organizavimo praktikai tobulinti¹².

Skolinimosi operacijos pagrįstos Savivaldybės tarybos sprendimais, tinkamai užregistruotos apskaitoje ir teisingai atskleistos biudžeto vykdymo ataskaitose. Skolos likučiai suderinti su apskaitos registrais ir biudžeto vykdymo ataskaitų duomenimis. Taip pat nustatyta, kad Savivaldybė laikėsi teisės aktuose nustatytų skolinimosi limitų ir fiskalinės drausmės reikalavimų.

Atsižvelgdami į atliktų audito procedūrų rezultatus, darome išvadą, kad Savivaldybės 2025 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys yra teisingas.

1.3 VEIKLOS ATASKAITŲ VERTINIMAS

Audito metu vertinome Savivaldybės metinėje veiklos ataskaitoje pateiktus finansinius duomenis, siekdami įvertinti jų atitiktį Savivaldybės metinių finansinių ataskaitų rinkinio, biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenims ir audito metu nustatytiems faktams.

¹² Pakruojo r. Linkuvos gimnazijos 2026-04-17 raštas Nr. SD-84-(1.8.) „Dėl audito metu nustatytų dalykų“;

Audito procedūrų metu reikšmingų neatitikimų nenustatyta. Nustatyta, kad Savivaldybės metinė veiklos ataskaita parengta laikantis teisės aktų reikalavimų, joje pateikti pagrindiniai veiklos rezultatai, strateginių tikslų įgyvendinimas, svarbiausi atlikti darbai ir kita teisės aktuose numatyta informacija. Veiklos ataskaitoje pateikti finansiniai duomenys atitinka Savivaldybės metinių finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenis ir nėra iškraipyti.

Tačiau nustatyta, kad dalies Savivaldybės įstaigų veiklos ataskaitos parengtos nesilaikant visų teisės aktų, reglamentuojančių veiklos ataskaitų rengimą, reikalavimų^{13, 14}. Veiklos ataskaitose ne visais atvejais pateikti finansiniai duomenys, atitinkantys metinių finansinių ataskaitų rinkinio duomenis, o duomenys apie biudžeto asignavimus tik iš dalies atitinka biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenis. Taip pat nepakankamai aiškiai atskleidžiamas ryšys tarp veiklos tikslų, uždavinių, atliktų darbų ir jų įgyvendinimui panaudotų lėšų, o dalyje ataskaitų trūksta veiklos rezultatų analizės.

Audito metu nustatyta, kad tik 3 iš 27 (11 proc.) Savivaldybės viešojo sektoriaus subjektų veiklos ataskaitų atitiko teisės aktų reikalavimus (Pakruojo „Atžalyno“ gimnazijos, Pakruojo rajono savivaldybės Juozo Paukštelio viešosios bibliotekos ir Pakruojo rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro). Kitų audituotų įstaigų veiklos ataskaitos reikalavimus atitinka tik iš dalies.

Šie trūkumai rodo, kad veiklos ataskaitų rengimo praktika nėra pakankamai vieninga ir ne visais atvejais užtikrina aiškų, nuoseklų ir palyginamą veiklos rezultatų bei panaudotų asignavimų pateikimą.

Atsižvelgdami į tai, darome išvadą, kad Savivaldybės metinėje veiklos ataskaitoje pateikti finansiniai duomenys yra teisingi ir nėra reikšmingai iškraipyti, tačiau dalies įstaigų veiklos ataskaitos turi trūkumų.

2. SAVIVALDYBĖS LĖŠŲ IR TURTO VALDYMO, NAUDOJIMO IR DISPONAVIMO JAIS TEISĖTUMO VERTINIMAS

2.1 ILGALAIKIO TURTO VALDYMO IR APSKAITOS PROBLEMOS

Audito metu nustatyta, kad Savivaldybėje ilgalaikio turto valdymo ir apskaitos srityje išlieka reikšmingų trūkumų, susijusių su turto identifikavimu, inventorizavimu, apskaitos registru suderinamumu, turto perdavimu ir savalaikiu jo pripažinimu apskaitoje.

¹³ LR viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 11 str.;

¹⁴ LR Vyriausybės 2019-02-13 nutarimas Nr. 135 „Dėl Viešojo sektoriaus subjekto metinės veiklos ataskaitos, viešojo sektoriaus subjektų grupės metinės veiklos ataskaitos ir Vyriausybės veiklos ataskaitos rengimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

Nustatyti trūkumai susiję su biologinio turto, kultūros ir kitų vertybių, žemės, infrastruktūros statinių ir nebaigtos statybos apskaita bei valdymu. Tai rodo, kad ne visais atvejais užtikrinamas apskaitos duomenų išsamumas, nuoseklumas ir tinkama turto kontrolė.

2.1.1 Biologinio turto apskaita neužtikrina pilno turto identifikavimo

Nustatyta, kad Savivaldybėje biologinio turto apskaita iki 2025 m. nebuvo vykdoma nuosekliai, o šis turtas ilgą laiką nebuvo registruojamas apskaitoje.

2025 m. biologinis turtas į apskaitą įtrauktas tik iš dalies – remiantis anksčiau atliktos dalinės želdinių inventorizacijos duomenimis. Inventorizacija atlikta tik dviejose iš aštuonių Savivaldybės seniūnijų – Pakruojo ir Linkuvos seniūnijose. Į apskaitą įtraukti objektai yra inventorizuoti, jų vertė nustatyta taikant tikrosios vertės metodą, o apskaitos duomenys pagrįsti audito įrodymais.

Tačiau visos Savivaldybės teritorijos želdinių inventorizacija nėra atlikta, todėl nėra pagrindo teigti, kad visas biologinis turtas yra identifikuotas ir įtrauktas į apskaitą. Tai patvirtina ir seniūnijų sąnaudose registruojamos želdinių priežiūros išlaidos.

Atsižvelgiant į tai, biologinio turto apskaita nėra išsami ir neužtikrina, kad finansinėse ataskaitose pateikti duomenys atspindi visą Savivaldybės valdomą biologinį turtą.

2.1.2 Kultūros ir kitų vertybių apskaita neužtikrina turto kontrolės

Savivaldybės administracijos apskaitoje registruojamos kultūros ir kitos vertybės apskaitomos laikantis 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“ reikalavimų¹⁵ – jos apskaitoje registruotos kaip atskiri turto vienetai, įvertintos tikrąja verte ir teisingai atskleistos finansinėse ataskaitose.

2025 m. Pakruojo krašto muziejui buvo perduotos nekilnojamosios kultūros vertybės (pastatai) ir muziejinės vertybės (pagrindinis ir pagalbinis fondai). Audito metu nustatyta, kad perduodant muziejines vertybes:

- nebuvo atlikta šių vertybių inventorizacija, t. y. nepatikrintas jų faktinis buvimas;
- perdavimo–priėmimo dokumentuose pateikti tik suvestiniai fondų pavadinimai (pagrindinis ir pagalbinis) ir bendros vertės;
- nebuvo perduota informacija apie fondų sudėtį, atskirų muziejinių vertybių identifikacinius duomenis, buvimo vietas ir vertės nustatymo pagrindimą.

Dėl to Pakruojo krašto muziejui perduotų muziejinių vertybių sudėtis ir faktinis buvimas nėra pakankamai pagrįsti.

¹⁵ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-05-08 įsakymu Nr. 1K-174 patvirtintas 12-asis VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“;

Iki audito pabaigos nebuvo atlikta išsami inventORIZACIJA, todėl neužtikrinamas apskaitos duomenų patikimumas.

2.1.3 Žemės apskaita riboja informacijos išsamumą

Nustatyta, kad iš Nacionalinės žemės tarnybos Savivaldybei perduoti suformuoti žemės sklypai apskaitoje registruojami tinkamai.

Tačiau dalis Savivaldybės patikėjimo teise valdomos žemės yra nesuformuota (laisva valstybinė) žemė, kuriai nesuteikti unikalūs numeriai ir kuri nėra įregistruota Nekilnojamojo turto registre kaip atskiri nekilnojamojo turto objektai. Ši žemė apskaitoje registruojama vienu suvestiniu įrašu.

Savivaldybė paaiškino¹⁶, kad tokia apskaitos praktika taikoma dėl teisinio ir faktinio šios žemės statuso – kol žemės plotai nėra suformuoti atskirais sklypais, jie apskaitoje registruojami kaip vientisas plotas pagal Nacionalinės žemės tarnybos perduotus duomenis ir turimus vertės nustatymo pagrindus.

Tokia apskaitos tvarka leidžia žemę parodyti finansinėje apskaitoje, tačiau riboja galimybę turėti išsamią informaciją apie atskirus žemės plotus, jų individualias charakteristikas ir vertės pagrindimą.

Dėl to žemės apskaita šioje dalyje neužtikrina pakankamo detalumo, kuris leistų kiekvieną nesuformuotą žemės plotą vertinti kaip atskirą apskaitos objektą.

2.1.4 Infrastruktūros statinių apskaita nėra tinkamai suderinta su Kelių (gatvių) sąrašu

Audito metu nustatyta, kad Savivaldybės infrastruktūros statinių apskaitos duomenys nėra suderinti su galiojančiu Kelių (gatvių) sąrašu.

Nustatyta, kad ankstesniais laikotarpiais dalis vietinės reikšmės gatvių, sutampančių su valstybinės reikšmės keliais, nebuvo įtraukta į Savivaldybės apskaitą, nors buvo įrašyta į Kelių (gatvių) sąrašą. 2025 m. Kelių (gatvių) sąrašas buvo patikslintas ir tokios gatvės iš jo išbrauktos, tačiau šie pakeitimai nebuvo nuosekliai perkelti į apskaitos registrus.

Dėl to dalis infrastruktūros objektų yra registruoti ilgalaikio turto apskaitoje, nors jų nėra galiojančiame Kelių (gatvių) sąraše, o dalies iš sąrašo išbrauktų objektų tolesnio registravimo apskaitoje pagrindumas nebuvo įvertintas.

Tai rodo, kad Kelių (gatvių) sąrašo pakeitimai ne visais atvejais buvo tinkamai įforminti ir jų pagrindu atnaujinti apskaitos registrai.

¹⁶ Pakruojo rajono savivaldybės administracijos 2026-02-04 raštas Nr. S-624 „Dėl laisvos valstybinės žemės apskaitos, valdymo ir administravimo“;

Atsižvelgiant į tai, infrastruktūros statinių apskaita neužtikrina aiškios ir išsamios informacijos apie Savivaldybės valdomus vietinės reikšmės kelius ir gatves.

2.1.5 Nebaigtos statybos apskaita neužtikrina savalaikio turto pripažinimo

Audito metu nustatyta, kad didžioji dalis nebaigtos statybos objektų apskaitoje registruojami pagrįstai, o jų vertė atitinka projektų vykdymo dokumentus.

Tačiau nustatyta atvejų, kai faktiškai užbaigti ir naudoti tinkami objektai ataskaitinio laikotarpio pabaigoje vis dar buvo apskaitomi kaip nebaigta statyba ir nebuvo perkelti į atitinkamas ilgalaikio turto grupes.

Tai rodo, kad ne visais atvejais užtikrinamas savalaikis turto pripažinimas apskaitoje pagal faktinę turto būklę ir užbaigimą patvirtinančius dokumentus.

Taip pat nustatyta, kad dalis projektų statybos eigoje apskaitoje registruojami atskirais vienetais pagal finansavimo šaltinius dėl naudojamos apskaitos sistemos techninių apribojimų. Nors ši praktika neturi įtakos bendram nebaigtos statybos vertės teisingumui, ji apsunkina projektų apskaitą, jų kontrolę ir užbaigtų objektų perkėlimą į ilgalaikio turto grupes.

Atsižvelgiant į tai, nebaigtos statybos apskaita ne visais atvejais užtikrina, kad užbaigti ir naudoti tinkami objektai būtų laiku perkelti į atitinkamas ilgalaikio turto grupes.

2.2 VIEŠŪJŲ PIRKIMŲ ORGANIZAVIMO IR REGISTRAVIMO TRŪKUMAI

Tikrinant prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidas, Linkuvos gimnazijoje nustatyta viešųjų pirkimų registravimo, klasifikavimo ir planavimo trūkumų.

Nustatyta, kad dalis išlaidų viešųjų pirkimų žurnale buvo registruojamos netinkamai. Pagal vidaus sandorį įsigytos paslaugos buvo registruojamos kaip mažos vertės pirkimai, nors pagal savo esmę turėjo būti identifikuotos kaip vidaus sandoriai. Taip pat nustatyta, kad tai pačiai paslaugų rūšiai taikyti skirtingi pirkimo objektų pavadinimai ir BVPŽ kodai.

Autobusų remonto paslaugos per ataskaitinį laikotarpį buvo įsigyjamoms iš kelių tiekėjų. Audito metu nustatyta, kad iš vieno tiekėjo įsigytų paslaugų vertė viršijo žodinės sutarties taikymo ribą. Be to, nustatyta, kad dalis paslaugų viešųjų pirkimų žurnale buvo identifikuotos kaip vykdytos pagal žodines sutartis, tačiau audito ataskaitos projekto derinimo metu paaiškėjo, kad didžioji dalis remonto darbų buvo numatyta dar 2024 m. sudarytoje rašytinėje sutartyje, kuri nebuvo laiku pavišinta CVP IS ir iki tol auditui nebuvo pateikta. Atsižvelgiant į šių paslaugų pasikartojimą, nustatyti trūkumai rodo nepakankamai nuoseklų pirkimų planavimą ir registravimą bei didina pirkimų skaidymo riziką.

Nustatyti trūkumai rodo, kad viešųjų pirkimų planavimo, registravimo ir klasifikavimo srityse ne visais atvejais užtikrinamas teisės aktų reikalavimų laikymasis, o vidaus kontrolė šioje srityje nėra pakankamai veiksminga.

Audito metu Linkuvos gimnazija pateikė informaciją apie įgyvendintas priemones: pavėluotai pavišinta nepaskelbta sutartis CVP IS, patikslintas 2025 m. viešųjų pirkimų registras, suvienodinti BVPŽ kodai, vidaus sandoriai iškelti iš mažos vertės pirkimų apskaitos ir deklaruoti pagal galiojančios sutarties numerį, patvirtintas detalus autobusų remonto ir techninės priežiūros planas bei sugriežtinta pirkimų planavimo, sutarčių viešinimo ir vykdymo stebėsenos tvarka.

2.3 IT VALDYMO IR KONTROLĖS TRŪKUMAI

Audito planavimo etape atlikus informacinių technologijų (IT) bendrosios kontrolės vertinimą nustatyta, kad Savivaldybėje IT kontrolės aplinka nėra pakankamai veiksminga.

Nustatyta, kad nėra patvirtintos kibernetinio saugumo rizikos vertinimo metodikos, incidentų valdymo tvarkos, veiklos tęstinumo planas nėra testuojamas, netvarkomi informacinių sistemų žurnalai, prieigos teisės nėra centralizuotai valdomos ir kontroliuojamos, o informacijos saugos dokumentai nėra reguliariai peržiūrimi ir atnaujinami.

Šie trūkumai rodo, kad IT valdymo ir kontrolės sistema nėra pakankamai išplėtotą ir neužtikrina tinkamo informacinių sistemų saugumo bei patikimumo.

Dėl to didėja rizika, kad informacinės sistemos gali būti pažeidžiamos, o jose tvarkomi duomenys – prarasti, neteisingi ar neapsaugoti nuo neteisėtos prieigos.

Dėl nustatytų trūkumų audito metu nebuvo galima pasikliauti IT bendrosiomis kontrolės priemonėmis.

2.4 FINANSINĖS NUOMOS (LIZINGO) SUTARČIŲ SUDARYMAS

Administracija 2025 metais savo vardu sudarė finansinės nuomos (lizingo) sutartį¹⁷ dėl autobuso įsigijimo. 2025 m. gruodžio 31 d. pagal Administracijos vardu sudarytas finansinės nuomos (lizingo) sutartis prisiimtų įsipareigojimų likutis sudarė 185,9 tūkst. Eur. Dalis šių sutarčių buvo sudarytos ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais.

Pagal lizingo sutartis įsigytas turtas ir su juo susiję finansiniai įsipareigojimai registruojami Administracijos apskaitoje, o informacija apie ilgalaikius įsipareigojimus teikiama Administracijos Finansų skyriui ir įtraukiama į Savivaldybės skolinių įsipareigojimų ataskaitas¹⁸.

¹⁷Pakruojo rajono savivaldybės administracijos su UAB transporto firma „Transmitto“ (jungtinės veiklos partneris „Swedbank lizingas“, UAB) 2024-12 Nr. SA1-24 „Autobuso viešojo pirkimo-pardavimo sutartis“; sąskaita 2025-09-24 Nr. BLS200045250;

¹⁸ Pakruojo rajono savivaldybės mero 2025-05-29 potvarkiu Nr. MV-238 patvirtinto Pakruojo rajono savivaldybės viešojo sektoriaus subjektų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių rengimo, teikimo ir skelbimo tvarkos aprašo 46-47 p.;

Biudžetinių įstaigų įstatyme¹⁹ nustatyta, kad biudžetinei įstaigai draudžiama savo vardu prisiimti skolinius įsipareigojimus pagal įsipareigojamuosius skolos dokumentus, įskaitant finansinės nuomos (lizingo) sutartis.

Lietuvos bankų asociacija taip pat yra atkreipusi dėmesį²⁰, kad savivaldybių administracijos, kaip biudžetinės įstaigos, neturėtų savo vardu prisiimti skolinių įsipareigojimų pagal paskolų ar finansinės nuomos (lizingo) sutartis, nes tokie įsipareigojimai turi būti prisiimami savivaldybės vardu.

Nors finansiniai įsipareigojimai buvo apskaityti ir atskleisti Savivaldybės ataskaitose, nustatyta praktika neatitinka Biudžetinių įstaigų įstatymo nuostatų ir rodo nepakankamą skolinių įsipareigojimų prisiėmimo teisėtumo kontrolę Savivaldybėje.

---

¹⁹ Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymo 4 str., 6 d. 4 p.;

²⁰ Lietuvos bankų asociacijos 2025-09-02 raštas Nr. 20/01 „Dėl finansavimo paslaugų įsigijimo bei užtikrinimo priemonių išdavimo savivaldybių administracijų vardu“;

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

Nr.	Audito pastebėjimas (problema)	Rekomendacija (siekiamas pokytis)	Svarba	Pokyčio vertinimo rodiklis	Pradinė reikšmė	Siektina reikšmė	Įgyvendinimo terminas	Atsakingas subjektas	Priemonės rekomendacijai įgyvendinti, vykdytojas(-ai)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Biologinis turtas apskaitoje užregistruotas tik iš dalies, neatlikta visos Savivaldybės teritorijos inventorizacija	Atlikti biologinio turto inventorizaciją ir užtikrinti viso faktiškai valdomo biologinio turto registravimą apskaitoje	Didelė	Inventorizuoto ir apskaityto biologinio turto dalis (%)	Nenustatyta (inventorizacija neatlikta)	100 %	2030 m. (rekomendacijos įgyvendinimo terminas nustatytas atsižvelgiant į papildomo finansavimo būtinybę)	Administracija	<p>Vykdytojai: Aplinkos apsaugos ir komunalinio ūkio skyrius, Turto valdymo skyrius, Apskaitos skyrius.</p> <p>Aplinkos apsaugos ir komunalinio ūkio skyrius, esant pakankamam finansavimui, organizuos želdinių, esančių Pakruojo rajono savivaldybės teritorijos parkuose ir skveruose, inventorizaciją. Atlikus inventorizaciją, Turto valdymo skyrius organizuos minėto biologinio turto vertės nustatymo procedūras ir teiks informaciją Apskaitos skyriui dėl biologinio turto įtraukimo į Administracijos finansinę apskaitą</p>
2.	Dalis faktiškai užbaigtų statybos objektų apskaitoje vis dar registruojami kaip nebaigta statyba	Periodiškai įvertinti nebaigtos statybos objektų būklę ir užtikrinti faktiškai užbaigtų objektų	Vidutinė	Faktiškai užbaigtų, bet į ilgalaikio turto grupes neperkeltų objektų skaičius	3 atvejai	0	2026-12-31	Administracija	<p>Vykdytojas Apskaitos skyrius</p> <p>Apskaitos skyrius inicijuos 2 butų atliktų renovacijos darbų pagal Daugiabučių namų modernizavimo programą perdavimą butų valdytojais – biudžetinei įstaigai. Gavęs turto perdavimo-priėmimo aktą, turta</p>

		perkėlimą į ilgalaikio turto grupes					2028-12-31		nurašys iš Administracijos apskaitos 2023-2025 m. UAB „Infes” atliko Pakruojo kultūros centro remonto darbus, kurių apmokėjimui pasirašytas ilgalaikis įsipareigojimas. Šie neapmokėti darbai yra įtraukti į šiuo metu vykstančius ir savivaldybės įgyvendinamus 3 projektus, kurių veiklos dar nepasibaigę ir finansavimas dar negautas
3.	Nesuformuota žemė apskaitoje registruojama suvestiniu įrašu, todėl apskaitoje trūksta detalumo ir atsekamumo	Tobulinti nesuformuotos žemės apskaitos detalumą, pagal turimus duomenis ir galimybes identifikuojant atskirus žemės plotus bei užtikrinant nuoseklų jų apskaitos informacijos tikslumą	Vidutinė	Nesuformuotos žemės apskaitos detalizavimo pažanga	Nesuformuota žemė apskaitoma suvestiniu įrašu	Palaiptiesiems didinama identifikuojamų ir detalizuotų žemės plotų apimtis, atsižvelgiant į turimus duomenis, teisinį statusą ir praktines galimybes	Rekomendacija įgyvendinama nuolatos	Administracija	Vykdytojai: Turto valdymo skyrius, Apskaitos skyrius. Rekomendacijoje minimos valstybinės žemės apskaitos duomenys tikslinami nuolatos, t. y. suformavus atskirus žemės plotus ir atlikus jų kadastrinius matavimus bei nustatius naujai suformuoto ir Nekilnojamojo turto registre įregistruoto žemės sklypo vertę. Nekilnojamojo turto registre įregistravus naujus valstybinės žemės sklypus, esančius miestų ir miestelių teritorijose, iš nesuformuotos valstybinės žemės suvestinio įrašo atimami naujai suformuotų valstybinės žemės sklypų vertė ir plotas.
4.	Infrastruktūros statinių apskaita nesuderinta su	Užtikrinti apskaitos ir Kelių (gatvių)	Didelė	Suderintų įrašų dalis (%)	Nesuderinta	100 %		Administracija	Vykdytojas Apskaitos skyrius

	Kelių (gatvių) sąrašų	sąrašo suderinamumą					2028-12-31		<p>Kelių sąrašas atnaujintas ir patvirtintas Pakruojo rajono savivaldybės tarybos 2025 m. spalio 30 d. sprendimu Nr. T-300.</p> <p>Apskaitos skyrius inicijuos vietinės reikšmės kelių, gatvių ir kelio statinių užregistravimą, nurašymą iš apskaitos pagal teisės aktų reikalavimus, patikslins apskaitoje užregistruotų kelių ir gatvių duomenis.</p>
5.	VSS veiklos ataskaitos rengiamos nevienodai, ne visais atvejais atitinka reikalavimus	Užtikrinti, kad VSS veiklos ataskaitos būtų rengiamos laikantis teisės aktų reikalavimų ir jose pateikiami duomenys būtų suderinti su ataskaitų rinkinių duomenimis	Vidutinė	Reikalavimus atitinkančių ataskaitų dalis (%)	11 proc. (3 iš 27 ataskaitų)	100 %	2026-09-30	Administracija	<p>Atsakingi: Strateginio planavimo ir investicijų skyrius, Kultūros skyrius, Socialinės rūpybos skyrius, Švietimo skyrius, Sveikatos reikalų koordinatorius (patarėjas), patarėjas, atliekantis savivaldybės parengties pareigūno funkcijas</p> <p>Strateginio planavimo ir investicijų skyrius parengs VSS veiklos ataskaitų rengimo tvarką bei rekomendacijas, nustatant vienodus veiklos ataskaitų rengimo reikalavimus ir duomenų suderinimo su ataskaitų rinkiniais procedūras; bei organizuos atsakingų darbuotojų konsultavimą ir mokymus dėl veiklos ataskaitų rengimo.</p>

							Rekomendacija įgyvendinama nuolatos		Kultūros skyrius, Socialinės rūpybos skyrius, Švietimo skyrius, Sveikatos reikalų koordinatorius (patarėjas), patarėjas, atliekantis savivaldybės parengties pareigūno funkcijas užtikrins prieš ataskaitų tvirtinimą atliekamą jų peržiūrą bei kontrolę, siekiant užtikrinti pateikiamų duomenų teisingumą, išsamumą ir atitiktį teisės aktų reikalavimams.
6.	IT kontrolės aplinka Savivaldybėje nėra pakankamai veiksminga – nėra patvirtintos kibernetinio saugumo rizikos vertinimo metodikos ir incidentų valdymo tvarkos, veiklos tęstinumo planas nėra testuojamas, netvarkomi informacinių sistemų žurnalai, prieigos teisės nėra centralizuotai valdomos ir kontroliuojamos, informacijos saugos dokumentai nėra	Parengti, patvirtinti ir įgyvendinti informacinių technologijų (IT) saugos dokumentus ir procedūras, apimančius kibernetinio saugumo rizikos vertinimą, incidentų valdymą, veiklos tęstinumą, prieigos teisių valdymą ir informacinių sistemų stebėseną	Didelė	Pagrindinių IT saugos dokumentų ir procedūrų įdiegimas ir taikymas	Neužtikrintas pagrindinių IT saugos dokumentų ir procedūrų taikymas	Patvirtinti ir taikomi pagrindiniai IT saugos dokumentai ir procedūros	2026-06-15	Administracija	Vykdytojas Bendrųjų reikalų skyrius Bendrųjų reikalų skyrius parengs, atnaujins ir Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu patvirtins kibernetinio saugumo tvarkos aprašus bei įgyvendins informacinių technologijų saugos dokumentuose, numatytas procedūras kibernetinių saugumo rizikų vertinimui, incidentų valdymui, veiklos tęstinumo užtikrinimui, prieigos teisių suteikimo valdymui, informacinių sistemų stebėsenai.

	reguliariai peržiūrimi ir atnaujinami								
7.	Administracija savo vardu sudarė finansinės nuomos (lizingo) sutartis, nors Biudžetinių įstaigų įstatymas draudžia biudžetinei įstaigai savo vardu prisiimti skolinius įsipareigojimus	Užtikrinti, kad Savivaldybės vardu prisiimami skoliniai įsipareigojimai būtų sudaromi laikantis Biudžetinių įstaigų įstatymo ir kitų teisės aktų reikalavimų	Didelė	Skolinių įsipareigojimų prisiėmimo praktikos atitiktis teisės aktų reikalavimams	Nustatyti neatitikties atvejai	Nauji skoliniai įsipareigojimai prisiimami laikantis teisės aktų reikalavimų ir taikant pakankamas vidaus kontrolės priemones	Rekomendacija įgyvendinama nuolatos	Administracija	Vykdytojai: Finansų skyrius, Teisės ir civilinės metrikacijos skyrius, už sutarties vykdymą paskirtas atsakingas asmuo Finansų skyrius, Teisės ir civilinės metrikacijos skyrius ir už sutarties vykdymą paskirtas atsakingas asmuo užtikrins, kad Savivaldybės vardu sudarytose finansinės nuomos (lizingo) sutartyse numatyti skoliniai įsipareigojimai būtų prisiimami tik teisės aktų nustatyta tvarka ir tinkamo subjekto vardu.
8.	Muziejinės vertybės neinventorizuotos ir neapskaitomos analitiškai	Atlikti muziejinių vertybių inventorizaciją ir užtikrinti jų registravimą apskaitoje kaip atskirus turto vienetus	Didelė	Inventorizuotų ir analitiškai apskaitomų muziejinių vertybių dalis (%)	Inventorizacija neatlikta	100 %	2027-03-01	Pakruojo krašto muziejus	Direktoriaus įsakymu sudaryta muziejinių vertybių inventorizacijos komisija ir patvirtintas inventorizacijos planas. Atliekamas muziejinių vertybių faktinio buvimo patikrinimas, duomenų sutikrinimas su apskaitos registrais, identifikacinių duomenų bei buvimo vietų tikslinimas. Nustačius neatitikimus numatytas apskaitos duomenų tikslinimas ir vertybių registravimas kaip atskirų turto vienetų. Atsakingi vykdytojai – inventorizacijos komisija ir įstaigos vadovas
9.	Viešieji pirkimai ne visais atvejais tinkamai	Užtikrinti tinkamą viešųjų pirkimų	Vidutinė	Viešųjų pirkimų registravimo ir	Nustatyti pirkimų registravimo,	Viešieji pirkimai registruojami	Rekomendacija įgyvendinta iki audito pabaigos	Linkuvos gimnazija	Patikslintas viešųjų pirkimų registras, suvienodinti BVPŽ kodai, vidaus sandoriai atskirti

	registruojami ir klasifikuojami	planavimą, registravimą ir klasifikavimą, teisingai apskaitant vidaus sandorius ir nuosekliai taikant BVPŽ kodus ir vertinant pasikartojančių pirkimų poreikį planuojant pirkimus		klasifikavimo atitiktis nustatytiems reikalavimams	klasifikavimo ir vidaus sandorių apskaitos trūkumai	ir klasifikuojami laikantis nustatytų reikalavimų, vidaus sandoriai apskaitomi atskirai ir nuosekliai taikomi BVPŽ kodai			nuo mažos vertės pirkimų, paviešinta sutartis CVP IS, patvirtintas autobusų remonto planas ir sustiprinta pirkimų kontrolė. Vykdytojas – Pakruojo r. Linkuvos gimnazija
--	---------------------------------	---	--	--	---	--	--	--	--

Plano sudarymo paaiškinimas:

1–7 ir 9 lentelės stulpelius užpildė Kontrolės ir audito tarnyba;

8 ir 10 lentelės stulpelius užpildė Administracija ir biudžetinės įstaigos ir pateikė Kontrolės ir audito tarnybai.

Audito metu bendradarbiauta su Savivaldybės administracija ir kitomis biudžetinėmis įstaigomis. Tikimės, kad pateiktos rekomendacijos bus naudingos tobulinant finansų valdymo ir vidaus kontrolės procesus.

Savivaldybės kontrolierė

Solveiga Baužienė

Savivaldybės kontrolieriaus pavaduotoja

Daiva Čepulionienė

PRIEDAI

Audito ataskaitos
„Pakruojo rajono savivaldybės 2025 metų
metinių ataskaitų rinkinio, Savivaldybės
biudžeto ir turto naudojimo vertinimas“
1 priedas

SANTRUMPOS IR SĄVOKOS

LR – Lietuvos Respublika;

BI – Biudžetinė įstaiga;

UAB – Uždaroji akcinė bendrovė;

VŠĮ – Viešoji įstaiga;

VSS – Viešojo sektoriaus subjektas;

VSAFAS – Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartai;

Kontrolės ir audito tarnyba – Pakruojo rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba;

MFAR – Metinių finansinių ataskaitų rinkinys;

FAR - Finansinių ataskaitų rinkinys

FBA – Finansinės būklės ataskaita;

VRA – Veiklos rezultatų ataskaita;

MBVAR – Metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys;

BVAR – Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys;

Savivaldybė – Pakruojo rajono savivaldybė;

Administracija – Pakruojo rajono savivaldybės administracija;

Kontroliuojantysis viešojo sektoriaus subjektas – viešojo sektoriaus subjektas, kuriam pavaldūs ar atskaitingi kiti viešojo sektoriaus subjektai arba kuris daro kitiems viešojo arba privataus sektoriaus subjektams lemiamą poveikį. Savivaldybės įstaigų kontroliuojančiuoju viešojo sektoriaus subjektu laikoma Pakruojo rajono savivaldybės administracija.

Savivaldybės viešojo sektoriaus subjektai – Pakruojo rajono savivaldybės biudžetinės įstaigos, šių įstaigų kontroliuojami pelno nesiekiantys juridiniai asmenys ir šių juridinių asmenų kontroliuojami pelno nesiekiantys juridiniai asmenys, savivaldybės išdas, Pakruojo rajono savivaldybės tarybos sprendimu įsteigtas išteklių fondas.

Viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų konsolidavimo schema – viešojo sektoriaus subjektų hierarchinis sąrašas, kuriame nurodoma:

1) už viešojo sektoriaus subjekto finansinių ataskaitų rinkinių parengimą ir pasirašymą atsakingas subjektas (subjektai);

2) viešojo sektoriaus subjektų grupę finansinių ataskaitų rinkiniams parengti sudarantys viešojo sektoriaus subjektai, kontroliuojantysis viešojo sektoriaus subjektas;

3) už viešojo sektoriaus subjektų grupės finansinių ataskaitų rinkinių parengimą ir pasirašymą atsakingas subjektas (subjektai).

Viešojo sektoriaus subjektų grupės ataskaitų rinkinys – viešojo sektoriaus subjektų grupę sudarančių viešojo sektoriaus subjektų ir Pakruojo rajono savivaldybės kontroliuojamų pelno siekiančių subjektų ataskaitų rinkiniai, kurių duomenys konsoliduoti į vieną ataskaitų rinkinį ir teikiami kaip vieno viešojo sektoriaus subjekto ataskaitų rinkinys.

Audito ataskaitos
„Pakruojo rajono savivaldybės 2025 metų
metinių ataskaitų rinkinio, Savivaldybės
biudžeto ir turto naudojimo vertinimas“
2 priedas

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audituotas 2025 metų Savivaldybės metinių ataskaitų rinkinys:

- ✓ 2025 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių metų VSS grupės metinių finansinių ataskaitų rinkinys:
  - ✓ Finansinės būklės ataskaita pagal 2025 m. gruodžio 31 d. duomenis (parodo turto, grynojo turto, finansavimo sumų ir įsipareigojimų vertę 2025-12-31);
  - ✓ Veiklos rezultatų ataskaita pagal 2025 m. gruodžio 31 d. duomenis (parodo, kiek uždirbta pajamų, patirta sąnaudų per ataskaitinį laikotarpį (nuo metų pradžios);
  - ✓ Pinigų srautų ataskaita pagal 2025 m. gruodžio 31 d. duomenis (parodo, iš kur gauti ir kam išleisti pinigai per ataskaitinį laikotarpį);
  - ✓ Grynojo turto pokyčių ataskaita pagal 2025 m. gruodžio 31 d. duomenis (parodo, kaip judėjo grynasis turtas (turtas atėmus finansavimo sumas ir įsipareigojimus) per ataskaitinį laikotarpį);
  - ✓ Savivaldybės 2025 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių metų VSS grupės metinių finansinių ataskaitų rinkinio aiškinamasis raštas (paaiškina visų pagrindinių ataskaitų straipsnius. Aiškinamajame rašte taip pat pateikiama kita svarbi informacija).
- ✓ 2025 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys:
  - ✓ Savivaldybės biudžeto pajamų vykdymo 2025 m. gruodžio 31 d. ataskaita (Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių rengimo taisyklių 23 priedas);
  - ✓ Savivaldybės biudžeto išlaidų vykdymo 2025 m. gruodžio 31 d. ataskaita (Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių rengimo taisyklių 24 priedas);
  - ✓ Mokėtinų sumų ataskaita 1-VS (2025-12-31);
  - ✓ Savivaldybės skolinių įsipareigojimų ataskaita 2-VS (2025-12-31);
  - ✓ 2025 m. Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio aiškinamasis raštas.
- ✓ Savivaldybės veiklos ataskaita.

Kontroliuojamos ir (ar) konsoliduojamos įstaigos:

2025 metų finansinių ataskaitų rinkinyje pateikta 29 VSS sukonsoliduoti duomenys apie finansinę būklę, veiklos rezultatus, grynojo turto pokyčius ir pinigų srautus. Iš jų:

- ✓ 27 Savivaldybės biudžetinių įstaigų;
- ✓ 1 viešosios įstaigos;
- ✓ 1 išteklių fondo (iždo).

Detalus konsoliduojamų VSS sąrašas pateikiamas 3 priede (žr. 36-37 psl.).

Auditui taikytas reikšmingumas:

- ✓ Reikšmingu dalyku 2025 m. finansinių ataskaitų rinkinyje yra laikomas iškraipymas ar jų visuma, viršijanti 1 proc. nuo 2025-12-31 FBA turto (tai sudarė 1 062 tūkst. Eur);
- ✓ Reikšmingu dalyku 2025 m. biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinyje yra laikomas iškraipymas ar jų visuma, viršijanti 2 proc. nuo 2025 m. patirtų išlaidų (tai sudaro 1 003 tūkst. Eur).

Kokybiškai reikšmingais laikomi ir mažesni iškraipymai, kurie yra svarbūs informacijos vartotojui dėl jų pobūdžio, aplinkybių ar konteksto, kuriems esant jie atsirado. Kokybiškai reikšmingu dalyku yra laikomas ir svarbiausių vidaus kontrolės priemonių nebuvimas ar jų nesilaikymas.

Audito apimties apribojimai

Dėl nustatytų ilgalaikio turto apskaitos trūkumų biologinio turto, kultūros ir kitų vertybių, žemės, infrastruktūros statinių ir nebaigtos statybos srityse nebuvo galimybės gauti pakankamų ir tinkamų audito įrodymų šių sričių duomenų išsamumui ir teisingumui patvirtinti.

Auditas atliktas:

- ✓ pagal tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus (TAAIS)²¹, kurie apima tarptautinius audito standartus (TAS)²²;
- ✓ siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad finansinėse ir biudžeto vykdymo ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų audito ir vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

2025 m. pradžios ir pabaigos turto ir atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likučiai: 2025 metų pradžioje iš viso buvo: turto – 96 932,81 tūkst. Eur; finansavimo sumų – 48 459,44 tūkst. Eur; įsipareigojimų – 10 818,31 tūkst. Eur, grynojo turto – 37 655,05 tūkst. Eur likučiai, 2025 metų pabaigoje buvo: turto – 106 232,02 tūkst. Eur; finansavimo sumų – 51 352,96 tūkst. Eur; įsipareigojimų – 11 684,47 tūkst. Eur, grynojo turto – 43 194,59 tūkst. Eur likučiai.
2025 m. gautos pajamos ir patirtos sąnaudos: gautos pagrindinės veiklos pajamos sudarė 68 969,54 tūkst. Eur, patirtos pagrindinės veiklos sąnaudos – 69 489,89 tūkst. Eur.
2025 m. gautos įplaukos ir patirtos išlaidos: gauta įplaukų 51 805,2 tūkst. Eur; patyrė 50 143,9 tūkst. Eur išlaidų.
Vertintos sritys ir atliktos procedūros dėl 2025 metų metinių ataskaitų rinkinių duomenų
Atlikus audituojamo subjekto veiklos, apskaitos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimą, nustatytos sritys, kuriose egzistuoja reikšmingo iškraipymo rizika: Nustatytos rizikos: - Turto srityje - ilgalaikio turto (žemės, infrastruktūros statinių, biologinio turto, kultūros ir kitų vertybių, nebaigtos statybos) apskaitos išsamumo, įvertinimo, priskyrimo tinkamoms turto grupėms ir atskleidimo rizika. - Išlaidų srityje - išlaidų priskyrimo ekonominės klasifikacijos straipsniams ir prekių bei paslaugų įsigijimo operacijų klasifikavimo rizika. - Veiklos rezultatų srityje – sąnaudų klasifikavimo ir atskleidimo rizika.
Audito planavimo etape atlikus informacinių technologijų (IT) bendrosios kontrolės vertinimą nustatyta, kad IT kontrolės aplinka nėra pakankamai veiksminga. Nustatyti reikšmingi trūkumai kibernetinio saugumo rizikos vertinimo, incidentų valdymo, veiklos tęstinumo, prieigos kontrolės ir IT procesų stebėsenos srityse. Atsižvelgiant į tai, audito metu nebuvo galima pasikliauti IT bendrosiomis kontrolėmis, todėl kontrolės testai neatlikti, o audito įrodymai buvo renkami taikant pagrindines (detalias) ir analitines procedūras.
Vertintos sritys ir jose atliktos procedūros: Finansinių ataskaitų srityje

²¹ 2000–2899-ieji TAAIS „Finansinio audito standartai“, prieiga per internetą: <https://www.valstybeskontrolė.lt/LT/post/15649/> ;

²² Tarptautinės buhalterijų federacijos Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos išleisti tarptautiniai audito standartai (Lietuvos auditorių rūmų (iki 2017-02-28) ir Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (nuo 2017-03-01) išversti į lietuvių kalbą, prieiga per internetą: <https://avnt.lrv.lt/lt/teisine-informacija/teises-aktai/auditas> .

- Turto srityje. Vertinome ilgalaikio turto buvimą, baigtumą, įvertinimą ir atskleidimą finansinėse ataskaitose. Daugiausia dėmesio skyrėme biologinio turto, kultūros ir kitų vertybių, žemės, infrastruktūros statinių ir nebaigtos statybos apskaitai.

- Finansavimo ir įsipareigojimų srityje. Vertinome finansavimo sumų ir įsipareigojimų įvertinimą, jų priskyrimą ir atskleidimą finansinėse ataskaitose.

- Kitų finansinės būklės ataskaitos straipsnių srityje atlikome analitines procedūras, vertindami reikšmingus likučių pokyčius ir jų pagrįstumą.

Biudžeto vykdymo ataskaitų srityje

- Darbo užmokesčio srityje. Vertinome darbo užmokesčio apskaičiavimo, pripažinimo ir registravimo teisingumą, taikydami detaliąsias ir analitines procedūras.

- Prekių ir paslaugų išlaidų srityje. Vertinome išlaidų registravimą, klasifikavimą ir atskleidimą, taikydami analitines procedūras ir atrankinius testus rizikingiausiuose subjektuose.

- Socialinių išmokų srityje. Vertinome išmokų teisėtumą, apskaičiavimą ir registravimą, taikydami detaliąsias procedūras Administracijoje.

-Skolinimosi srityje. Vertinome skolos operacijų teisėtumą, apskaitą ir atskleidimą, taikydami analitines procedūras.

Veiklos rezultatų ataskaitos srityje

- Pajamų sritis. Vertinome pajamų pripažinimą ir pagrįstumą, taikydami analitines procedūras.

- Sąnaudų sritis. Vertinome sąnaudų pripažinimą, klasifikavimą ir atskleidimą, daugiausia dėmesio skirdami rizikai, susijusiai su išlaidų klasifikavimu.

Konsolidavimo proceso vertinimas

Vertinome:

- tarpusavio operacijų eliminavimo teisingumą;

- konsoliduotų duomenų suderinamumą su atskirų subjektų ataskaitomis;

- konsolidavimo įrašų pagrįstumą.

Taikėme analitines procedūras ir atrankinius testus reikšmingiausiems įrašams.

Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo vertinimas

Remdamiesi rizikos analize, atlikome:

-ilgalaikio turto valdymo ir apskaitos teisėtumo vertinimą;

-darbo užmokesčio išlaidų teisėtumo vertinimą;

-socialinių išmokų teisėtumo vertinimą;

-prekių ir paslaugų įsigijimo (įskaitant viešuosius pirkimus) vertinimą.

Bendras ataskaitų rinkinio vertinimas

Įvertinome:

-taikomų apskaitos metodų tinkamumą ir apskaitinių vertinimų pagrįstumą;

-finansinių ataskaitų pateikimą, struktūrą ir turinį pagal VSAFAS;

-biudžeto vykdymo ataskaitų pateikimą ir atitiktį teisės aktų reikalavimams.

Savivaldybės veiklos ataskaitoje pateiktos informacijos vertinimas:

Savivaldybės veiklos ataskaitoje pateiktos informacijos vertinimą atlikome vadovaudamiesi 2720-ojo TAAIS „Auditoriaus atsakomybė, susijusi su kita informacija“ reikalavimais ir Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo nuostatomis.

Vertinome, ar veiklos ataskaitoje pateikti finansiniai duomenys yra suderinti su finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenimis ir ar nėra reikšmingai iškraipyti.

Audito ataskaitos
„Pakruojo rajono savivaldybės 2025 metų
metinių ataskaitų rinkinio, Savivaldybės
biudžeto ir turto naudojimo vertinimas“
3 priedas

**Savivaldybės konsoliduojamų (kontroliuojamų ir valdomų) MFAR ir MBVAR VSS grupės
sąrašas**

Eil. Nr.	Teisinė forma	Subjektas	Metinių FAR	Metinių BVAR
1.		Pakruojo rajono savivaldybės išdas / Finansų skyrius	✓	✓
2.	BĮ	Pakruojo rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba	✓	✓
3.	BĮ	Pakruojo rajono savivaldybės administracija	✓	✓
4.	BĮ filialas	Guostagalio seniūnija		✓
5.	BĮ filialas	Klovainių seniūnija		✓
6.	BĮ filialas	Linkuvos seniūnija		✓
7.	BĮ filialas	Lygumų seniūnija		✓
8.	BĮ filialas	Pakruojo seniūnija		✓
9.	BĮ filialas	Pašvitinio seniūnija		✓
10.	BĮ filialas	Rozalimo seniūnija		✓
11.	BĮ filialas	Žeimelio seniūnija		✓
12.	BĮ	Pakruojo rajono savivaldybės priešgaisrinė tarnyba	✓	✓
13.	BĮ	Klovainių sutrikusio intelekto jaunuolių centras	✓	✓
14.	BĮ	Linkuvos socialinių paslaugų centras	✓	✓
15.	BĮ	Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centras	✓	✓
16.	BĮ	Pakruojo rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras	✓	✓
17.	BĮ	Pakruojo „Atžalyno“ gimnazija	✓	✓
18.	BĮ	Pakruojo r. Linkuvos gimnazija	✓	✓
19.	BĮ	Pakruojo r. Žeimelio pagrindinė mokykla	✓	✓
20.	BĮ	Pakruojo r. Lygumų pagrindinė mokykla	✓	✓
21.	BĮ	Pakruojo r. Rozalimo pradinė mokykla	✓	✓
22.	BĮ	Pakruojo rajono Balsių pagrindinė mokykla	✓	✓
23.	BĮ	Pakruojo „Žemynos“ progimnazija	✓	✓
24.	BĮ	Pakruojo Juozo Pakalnio menų mokykla	✓	✓
25.	BĮ	Pakruojo suaugusiųjų ir jaunimo švietimo centras	✓	✓
26.	BĮ	Pakruojo r. Linkuvos lopšelis-darželis „Šaltinėlis“	✓	✓
27.	BĮ	Pakruojo vaikų lopšelis-darželis „Saulutė“	✓	✓
28.	BĮ	Pakruojo vaikų lopšelis-darželis „Vyturėlis“	✓	✓
29.	BĮ	Pakruojo rajono Stačiūnų daugiafunkcis centras	✓	✓
30.	BĮ	Pakruojo rajono Žeimelio darželis-daugiafunkcis centras „Ažuoliukas“	✓	✓

31.	BĮ	Pakruojo rajono savivaldybės Juozo Paukštelio viešoji biblioteka	✓	✓
32.	BĮ	Linkuvos kultūros centras	✓	✓
33.	BĮ	Pakruojo kultūros centras	✓	✓
34.	BĮ	Pakruojo rajono sporto centras	✓	✓
35.	BĮ	Pakruojo verslo informacijos centras	✓	✓
36.	VšĮ	Viešoji įstaiga Pakruojo sveikatos centras	✓	